

[Home](#)[Nieuws](#)[Sectoren en Thema's](#)[Dossiers A - Z](#)[bioKennisbank](#)

Dossier

Perspectief op duurzaamheid: de biologische landbouw bekeken

In de biologische landbouw staat duurzaamheid centraal. Duurzaamheid is een integraal begrip en omvat vele aspecten.

Hier worden kort de prestaties weergegeven van de biologische landbouw voor een groot aantal aspecten van duurzaamheid. De prestaties zijn geplaatst in het perspectief van de eigen ambities en de ontwikkelingen in de gangbare landbouw.

Dossier

Prestaties biologische landbouw

De biologische landbouw is een op duurzaamheid gerichte keten met een gecertificeerd product en een sterk groeiende markt. De certificering zorgt voor de borging van een basisprestatie. De ambities van de biologische landbouw (zie hieronder) gaan echter veel verder en geven richting aan de ontwikkeling van de sector in de praktijk. De prestaties van de biologische landbouw worden geschetst op een aantal thema's die samen het begrip duurzaamheid integraal beschrijven. Deze korte samenvattingen doen weinig recht aan de complexiteit van het onderwerp. Over ieder van deze thema's is in de afgelopen jaren een deelstudie verricht. De samenvattingen en de rapporten zijn op deze site beschikbaar.

– Integrale duurzaamheid

Er bestaat geen andere duurzaamheid dan integrale duurzaamheid. Dat geldt voor alle sectoren van onze samenleving en zeker voor de landbouw. De verschillende duurzaamheidsthema's zijn in een agrarische bedrijfsvoering nauw met elkaar verweven. Soms kunnen maatregelen gunstig zijn voor meerdere doelen. Zo is een verbeterd beheer van de bodem (organische stof) goed voor klimaatdoelen (CO₂ vastleggen en weerstand tegen klimaatverandering) en goed voor de bodemvruchtbaarheid. Soms zijn maatregelen niet even gunstig voor andere doelen. De vrije uitloop van dieren in de biologische landbouw is goed voor hun welzijn. Maar daardoor komen de dieren meer in aanraking met ziekteverwekkers, wat slecht is voor hun gezondheid. Daar is dan wel iets aan te doen, maar dat vergt weer aanpassingen in de gehele bedrijfsvoering. Zo is er een voortdurende wisselwerking tussen doelen en maatregelen. Het tegelijkertijd ontwikkelen van meer duurzaamheid op een veelvoud van thema's vergt van de betrokken ondernemers visie, ambitie, creativiteit en uithoudingsvermogen. De betrokkenheid van onderzoeksinstituten en de wisselwerking met andere belang-hebbers bevordert het tot stand komen van de benodigde innovaties.

– Ambitie

De [International Federation of Organic Agriculture Movements](#) (IFOAM) definieert vier beginselen (IFOAM, 2005) van waaruit de biologische landbouw groeit en zich ontwikkelt:

- **Gezondheid:** de gezondheid van individuen en gemeenschappen kan niet gescheiden worden van de gezondheid van ecosystemen. Een gezonde bodem levert gezonde gewassen die de gezondheid van dieren en mensen ondersteunen.
- **Ecologie:** de biologische productie moet onderdeel zijn van ecologische processen en kringlopen. Het welbevinden en het voeden van dieren en gewassen wordt bereikt door uit te gaan van hun natuurlijke plek in het ecosysteem.
- **Billijkheid:** gelijkwaardigheid, respect, rechtvaardigheid en rentmeesterschap in een gezamenlijke wereld, zowel van mensen onderling als in hun relatie tot andere levende wezens.
- **Zorg:** efficiëntie en productie mogen worden verhoogd, maar niet ten koste van gezondheid en welzijn. Vanwege ons beperkte begrip van ecosystemen en landbouw moeten we zorgvuldig handelen.

In Nederland heeft de biologische sector een eigen [Ambitie- en Innovatieagenda](#) opgesteld, die hierop gebaseerd is. Deze agenda wordt beheerd door Bioconnect, het kennisnetwerk voor de biologische landbouw.

Kernpublicaties

- [Duurzaamheidsprestaties - Perspectief op duurzaamheid \(rapport Wageningen UR\)](#)
- [Duurzaamheidsprestaties \(bioKennisbericht Wageningen UR\)](#)

Lopende projecten

- [Duurzaamheidsprestaties](#)
- [Bio Duurzaam](#)

Verwante publicaties

- [Duurzaamheidsprestatie Profit Biologische Landbouw 2007-2010 \(rapport Wageningen UR\)](#)
- [Koplopers in duurzaamheid, Ekoland](#)
- [Update welzijnsprestaties biologische veehouderij \(rapport Wageningen UR\)](#)
- [Verantwoorde en communiceerbare argumenten bij biologische producten: dierenwelzijn \(rapport Wageningen UR\)](#)
- [Voedselkwaliteit, veiligheid en gezondheid van biologische producten - Update van de literatuur \(rapport LBI\)](#)
- [Duurzaamheidsprestaties op het gebied van Natuur en Landschap \(rapport Wageningen UR\)](#)
- [Duurzaamheidsprestaties op het gebied van Milieu \(rapport Wageningen UR\)](#)
- [Duurzaamheidsprestaties op het gebied van Klimaat \(rapport Wageningen UR\)](#)
- [Verbindingsmaatlat voor de landbouw \(rapport Wageningen UR\)](#)

Kijk voor meer publicaties in de [bioKennisbank](#)

Trefwoorden: [duurzaamheid](#), [duurzaamheidsprestaties](#), [integraal](#), [gezondheid](#), [ecologie](#), [billijkheid](#), [zorg](#)

Contact

Leen Janmaat, Louis Bolk Instituut, l.janmaat@louisbol.nl

- > [Projecten](#)
- > [Onderwijs](#)
- > [Bedrijfsnetwerken](#)
- > [Praktijknetwerken](#)
- > [Keten- en themagroepen](#)
- > [bioKennisberichten](#)

- > [Contact](#)
- > [Webmaster](#)

- > [Over ons](#)

- > [Disclaimer](#)